

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E - 35

PREHLAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie február 2014

IV. senát

Nálezy:

spisová značka	IV. ÚS 193/2013
sudca spravodajca	Ján Luby
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – nevyhovené
dátum rozhodnutia	12. decembra 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1 prvou vetou Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ namieta porušenie označených práv uznesením okresného súdu, pretože neobsahuje jasné právne závery majúce pre vec podstatný význam, a tiež preto, že právne závery v ňom obsiahnuté sú svojvoľné a zjavne neodôvodnené.</p> <p>Zo sťažnosti a z k nej pripojených písomností vyplýva, že sťažovateľ v exekučnej veci vedenej okresným súdom v prospech oprávneného Slovenská republika – Krajské riaditeľstvo Policajného zboru, proti nemu ako povinnému o vymoženie sumy 16,59 € podal námietky proti exekúcii a námietky proti trovám exekúcie.</p> <p>Sťažovateľ tvrdil, že vykonateľnosť exekučného titulu (bloku na pokutu vydaného 18. júla 2007) v dôsledku uplynutia prekluzívnej lehoty na vymáhanie povinnosti z neho vyplývajúcej zanikla. Podľa sťažovateľa „vymáhateľnosť pokuty za priestupok a lehoty pre zánik jeho vymáhateľnosti sa spravujú zákonom účinným v čase, keď bolo rozhodnutie vydané“. Zároveň nesúhlasil s vypočítanými trovami exekúcie.</p> <p>Napadnutým uznesením okresného súdu boli námietky sťažovateľa proti exekúcii, ako aj proti trovám exekúcie zamietnuté.</p> <p>Sťažovateľ vo svojej sťažnosti argumentuje dvoma základnými námietkami. Podľa neho zanikla vykonateľnosť exekučného titulu, na základe ktorého bola vedená exekúcia, a to uplynutím prekluzívnej lehoty na jeho vykonanie. Navyše, okresný súd mal pochybiť aj pri posudzovaní jeho námietok proti trovám exekúcie.</p>
ratio decidendi	<p>Z vyžiadaného súvisiaceho spisu okresného súdu ďalej vyplýva, že generálny prokurátor podal 4. júna 2012 proti napadnutému uzneseniu okresného súdu mimoriadne dovolanie.</p> <p>Pre rozhodnutie o sťažnosti je podstatné, že generálny prokurátor v mimoriadnom dovolaní vytykal rozhodnutiu okresného súdu, že spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, a to z toho dôvodu, že okresný súd mal podľa jeho názoru nesprávne posúdiť otázku subsidiárneho použitia § 71 ods. 3 Správneho poriadku v znení účinnom od 1. septembra 2008 na vykonateľnosť rozhodnutia o uložení pokuty za priestupok.</p> <p>Generálny prokurátor zastáva názor, že okresný súd nesprávne posúdil nemožnosť aplikácie § 88 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 372 /1990 Zb. o priestupkoch v znení účinnom do 31. augusta 2008 na posudzovanú vec.</p> <p>Generálny prokurátor nesúhlasil ani so spôsobom, akým sa okresný súd v napadnutom uznesení vysporiadal s námietkami sťažovateľa týkajúcimi sa trov konania. Pokiaľ ide o odôvodnenie napadnutého uznesenia, generálny prokurátor sa stotožnil s argumentáciou sťažovateľa obsiahnutou v podnete na podanie mimoriadneho dovolania (v zásade zhodnou s jeho argumentáciou obsiahnutou v sťažnosti ústavnému súdu).</p> <p>Potom, ako ústavný súd prijal sťažnosť na ďalšie konanie, najvyšším uznesením z 26. júna 2013 (ďalej aj „uznesenie najvyššieho súdu“) mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora zamietol.</p>

Sťažovateľ vo svojom podaní z 18. septembra 2013 vyjadril názor, že podaná sťažnosť je jediným účinným prostriedkom nápravy. Vo vzťahu k sťažnosti je dôležité tvrdenie sťažovateľa, že „uznesenie najvyššieho súdu nemôže slúžiť ako argument o neodôvodnenosti ústavnej sťažnosti, pretože sa v ňom nijako nevyssporiadal s aktuálnom judikatúrou ústavného súdu k právnej otázke zákazu retroaktivity, právnej istoty a ochrany už nadobudnutých práv tak, ako bola prezentovaná v ústavnej sťažnosti a aj v mimoriadnom dovolaní“.

Sťažovateľ taktiež nesúhlasil ani so záverom najvyššieho súdu vo vzťahu k jeho námietkam o trovách konania, poukazujúc na to, že jeho argumentáciu si osvojil aj generálny prokurátor v mimoriadnom dovolaní. Napokon taktiež vyjadril súhlas, aby ústavný súd v tejto veci upustil od ústneho pojednávania.

V okolnostiach danej veci ale ústavný súd poukazuje na to, že sťažovateľ ani v sťažnosti a ani neskôr po jej podaní neinformoval ústavný súd o tom, že už pred podaním sťažnosti podal podnet na mimoriadne dovolanie, práve naopak, v sťažnosti vo vzťahu k mimoriadnemu dovolaniu uviedol iba to, že „generálny prokurátor podľa § 243e a nasl. O. s. p. síce môže podať na základe podnetu účastníka mimoriadne dovolanie, avšak nie je podnetom účastníka viazaný a sám rozhoduje, či mimoriadne dovolanie podá“, čím chcel poukázať na to, že nemá iný účinný prostriedok nápravy, ako podať sťažnosť ústavnému súdu.

Zároveň taktiež neoboznámil ústavný súd so skutočnosťou, že po podaní sťažnosti bolo jeho podnetu vyhovené a generálny prokurátor podal proti napadnutému uzneseniu okresného súdu mimoriadne dovolanie. Sťažovateľ tým, že podal nielen sťažnosť ústavnému súdu, ale aj podnet generálnemu prokurátorovi na podanie mimoriadneho dovolania, ktorý ho aj následne podal, vytvoril minimálne odvtedy, ako vedel o podaní mimoriadneho dovolania, v zásade vedome taký stav, keď v identickej veci ešte pred rozhodnutím o týchto prostriedkoch nápravy súbežne konali tak najvyšší súd, ako aj ústavný súd, v dôsledku čoho by mohlo dôjsť k vydaniu dvoch rozdielnych rozhodnutí v tej istej veci, pričom sťažovateľ o tejto skutočnosti, ako už bolo uvedené, ústavný súd neinformoval.

Rozhodnutie najvyššieho súdu, ktorým bolo mimoriadne dovolanie zamietnuté, bolo prijaté až 26. júna 2013, po rozhodnutí ústavného súdu o prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (5. apríla 2013).

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie tak najvyšší súd na základe mimoriadneho opravného prostriedku, na podanie ktorého dal sťažovateľ podnet, prijal nové rozhodnutie, ktorým sa rozhodnutie v jeho veci v rámci všeobecného súdnictva skončilo (uznesením najvyššieho súdu o zamietnutí mimoriadneho dovolania) a ktorým sa zároveň vysporiadal s argumentáciou, ktorá zodpovedá sťažovateľovej argumentácii v sťažnosti podanej ústavnému súdu (generálny prokurátor sa stotožnil s odôvodnením podnetu sťažovateľa). To potvrdzuje aj vyjadrenie sťažovateľa z 18. septembra 2013, podľa ktorého bolo mimoriadne dovolanie podané generálnym prokurátorom „z dôvodov, ktoré sa v podstatných rysoch zhodujú s dôvodmi uvedenými v sťažnosti“.

Judikatúra ústavného súdu stabilne pripomína, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, a to predovšetkým všeobecného súdnictva.

Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci. Ústavný súd podľa princípu subsidiarity ústavného súdu vyplývajúceho z poslednej vety čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. V nadväznosti na to ústavný súd pripomína, že v rámci konania o sťažnosti zásadne preskúmava len právoplatné rozhodnutia, a to v tom zmysle, že musí ísť o rozhodnutia, ktorými sa konanie právoplatne skončilo.

Po podaní mimoriadneho dovolania generálnym prokurátorom na podnet sťažovateľa bolo úlohou najvyššieho súdu, aby zabezpečil ochranu základných práv sťažovateľa. Vzhľadom na princíp subsidiarity nastupuje ochrana garantovaná ústavným súdom až v prípade zlyhania tohto mechanizmu a primárne má byť orientovaná na preskúmanie výsledku (prijateho rozhodnutia) a procesu (konania, ktoré mu predchádzalo) v rámci tohto mechanizmu.

Sťažnosť sťažovateľa smeruje iba proti napadnutému uzneseniu okresného súdu, ktoré ale v okolnostiach danej veci nie je tým rozhodnutím, ktorým sa konanie

	<p>právoplatne skončilo. Sťažovateľ mal možnosť sťažnosťou napadnúť aj uznesenie najvyššieho súdu o zamietnutí mimoriadneho dovolania, ale neurobil tak. Ani jeho podanie z 18. septembra 2013, v ktorom sa vyjadruje k predmetnému uzneseniu najvyššieho súdu, nemožno považovať za sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy a ani za rozšírenie jej petitu.</p> <p>Z toho dôvodu ústavný súd nemohol hodnotiť ústavnú konformitu záverov, ku ktorým dospel najvyšší súd vo svojom uznesení, ktoré je v okolnostiach danej veci tým rozhodnutím, ktorým sa konanie skončilo.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že sťažnosti sťažovateľa nevyhovuje.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESĽP a iných súdov	Ústavný súd SR: IV. ÚS 146/08, IV. ÚS 363/08, IV. ÚS 228/2010, I. ÚS 214/09, IV. ÚS 254/2011

spisová značka	IV. ÚS 562/2013
sudca spravodajca	Ján Luby
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález –v časti vyhovené -v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	23. januára 2014
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľka (obchodná spoločnosť) tvrdí, že postupom krajského súdu a napadnutým rozsudkom došlo k porušeniu jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu.</p> <p>Napadnutým rozsudkom bol potvrdený ako vecne správny rozsudok okresného súdu, ktorým bola zamietnutá žaloba sťažovateľky o uloženie povinnosti žalovanej zaplatiť sťažovateľke sumu 1 132 320,72 € s prísli.</p> <p>Sťažovateľka namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie krajským súdom napadnutým rozsudkom, ku ktorému malo podľa nej dôjsť najmä v dôsledku:</p> <p>a) nesprávne zvoleného právneho základu na rozhodnutie veci samej; právne vzťahy medzi účastníkmi sporu vznikli uzavretím záložnej zmluvy z 2. decembra 1991 podľa ustanovení Hospodárskeho zákonníka, avšak nároky, ktoré sťažovateľka uplatnila v konaní pred všeobecnými súdmi, sa už v napadnutom rozsudku krajského súdu posudzovali napriek § 763 ods. 1 Obchodného zákonníka podľa Občianskeho zákonníka;</p> <p>b) neúplného skutkového základu na rozhodnutie vo veci samej, čo sa malo prejavíť v tom, že tento skutkový základ sa vytvoril v dôsledku toho, že všeobecné súdy nesprávne vyložili obsah výpovede pracovníčky žalovanej, svedkyne (riaditeľky jej pobočky), ktorá potvrdila výslovným a nespochybniteľným spôsobom, že žalovaná prevzala od sťažovateľky sporný hotel a snažila sa ho nielen spravovať, ale aj predať, pričom napriek tomu, čo táto svedkyňa uviedla, že krajský súd rovnako ako pred ním prvostupňový súd ustálili, že k odovzdaniu hotela nedošlo.</p> <p>Sťažovateľka prostredníctvom splnomocnenej právnej zástupkyne v úvode sťažnosti uviedla, že <i>«Podstatou súdneho sporu vedeného pred všeobecnými súdmi, v ktorom v poslednom stupni rozhodoval práve porušovateľ, je právny titul podnikateľa M. na náhradu škody, ktorý vyplynul z existencie jeho vzájomných právnych vzťahov s bankou. Z dôvodu, že sťažovateľka sa neskôr stala právnym nástupcom podnikateľa v predmetnom súdnom spore, predmetnú ústavnú sťažnosť podáva už práve ona.</i></p> <p><i>Dňa 02. 12. 1991 uzatvoril podnikateľ s bankou Zmluvu o pôžičke podľa Občianskeho zákonníka, na základe ktorej banka požičala podnikateľovi sumu vo výške 50.602.000,- Kčs. Na zabezpečenie tejto pohľadávky banky v ten istý,</i></p>

	<p>t. j. dňa 02. 12. 1991 uzatvoril s bankou aj Záložnú zmluvu č. 2/91 zo dňa 02. 12. 1991 (ďalej len „záložná zmluva“) v zmysle ešte vtedy platného Hospodárskeho zákonníka. Predmetom tejto záložnej zmluvy bolo zriadenie záložného práva na nehnuteľnosť vo vlastníctve podnikateľa, konkrétne na budovu – Hotel D. s pozemkom v kat. území Svidník. Vytváracia cena tejto nehnuteľnosti bola vo výške 50.602.000,- Kčs. Predmetné záložné právo k týmto nehnuteľnostiam však právne vzniklo až dňa 26. 05. 1992, t. j. až dňom zápisu tohto záložného práva do vtedy existujúcej evidencie nehnuteľností (Krajská správa geodézie a kartografie, stredisko geodézie). V danom prípade teda dlžník, vlastník nehnuteľnosti a záložca je stále tá istá osoba, t. j. podnikateľ.»</p> <p>Sťažovateľka ďalej poukazuje na čl. III záložnej zmluvy, ktorý upravoval alternatívy možného postupu banky (ďalej aj „žalovaná“), v prípade, že záložca nebude riadne splácať poskytnutú pôžičku, upriamujúc pozornosť na skutočnosť, že zmluvné strany v prípade výkonu záložného práva počítali s možnosťou, že záložcovi sa obmedzí disponovanie s jeho vecou – zálohom, s čím by podľa sťažovateľky „bol teda logicky aj právne následne spojený aj prechod opatrovania a správy zálohu na toho, kto s týmto zálohom disponoval“.</p>
ratio decidendi	<p style="text-align: center;">Základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) a námietka nesprávne zvoleného právneho základu rozhodnutia</p> <p>Z ústavného hľadiska je nevyhnutné, aby sa pri vytváraní právneho základu na rozhodovanie vo veci samej dôsledne aplikovali aj prechodné a záverečné ustanovenia právnych predpisov relevantné pre rozhodnutie v danej veci, predovšetkým tie ustanovenia, ktoré upravujú časovú pôsobnosť nových právnych predpisov.</p> <p>Nerešpektovanie týchto prechodných a záverečných ustanovení (o časovej pôsobnosti nových právnych predpisov) považuje ústavný súd za ústavne neakceptovateľný zásah do právnej istoty účastníkov zmluvných aj iných právnych vzťahov, ktorí by boli takto pozbavení jedného z dôležitých komponentov právnej istoty – predvídateľnosti dôsledkov ich právnych úkonov v spojitosti s právnou úpravou platnou a účinnou v čase uskutočňovania týchto právnych úkonov.</p> <p>V tejto spojitosti ústavný súd poukazuje na to, že z listinných dôkazov predložených v konaní pred ním vyplýva, že právne vzťahy medzi účastníkmi sporu vznikli na základe uzavretia <u>záložnej zmluvy</u> z 2. decembra 1991 podľa Hospodárskeho zákonníka, ktorý bol zrušený zákonom č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (§ 772 bod 3).</p> <p>Obchodný zákonník však v § 763 ods. 1 skutočne, tak ako to tvrdí sťažovateľka, ustanovoval o svojej časovej pôsobnosti toto: „Týmto zákonom sa spravujú právne vzťahy, ktoré vznikli odo dňa jeho účinnosti. Právne vzťahy vzniknuté pred dňom účinnosti tohto zákona a práva z nich vzniknuté, ako aj práva zo zodpovednosti za porušenie záväzkov z hospodárskych a iných zmlúv uzavretých pred dňom účinnosti tohto zákona sa spravujú doterajšími predpismi...“</p> <p>Doterajším predpisom v posudzovanej veci bol Hospodársky zákonník, ktorý v § 145 ods. 1 s nadpisom „Škoda spôsobená porušením záväzku alebo inej právnej povinnosti“ ustanovoval: „Organizácia, ktorá inej organizácii spôsobila škodu porušením záväzku alebo inej právnej povinnosti, je povinná škodu nahradiť.“</p> <p>Napriek tomu, že záložná zmluva medzi účastníkmi sporu bola uzavretá podľa Hospodárskeho zákonníka, a napriek zneniu § 763 ods. 1 Obchodného zákonníka sa nárok na náhradu škodu v spore pred všeobecnými súdmi v tejto veci opieral práve o dôsledky z tejto záložnej zmluvy, odvolací súd potvrdením rozsudku súdu prvého stupňa sa stotožnil s tým, že právnym základom na rozhodnutie vo veci samej bol Občiansky zákonník. Na použitie Hospodárskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka bolo podľa názoru odvolacieho súdu potrebné preukázať, že medzi účastníkmi sporu došlo k odovzdaniu hotela žalovanej ako predmetu záložnej zmluvy.</p> <p>Aplikáciu Hospodárskeho zákonníka podľa názoru ústavného súdu nebolo možné podmieniť tým, čo uviedol odvolací súd, podľa ktorého na jeho použitie bolo nevyhnutné, aby došlo k odovzdaniu sporného hotela žalovanej strane; o takej podmienenosti niet zmienky v prechodných ustanoveniach Obchodného zákonníka, ktorým došlo k zrušeniu Hospodárskeho zákonníka, a ani v jeho ustanovení o časovej pôsobnosti tohto zákonníka (§ 763 ods. 1 a § 772 bod 3). Takým spôsobom odvolací súd v skutočnosti doplnil právne normy obsiahnuté v § 763 ods. 1 Obchodného zákonníka, čím prekročil zákonom ustanovené limity uvedených ustanovení, čo je v právnom štáte neprípustné, a v nadväznosti na to došlo k vylúčeniu použitia ustanovení Hospodárskeho zákonníka,</p>

na ktorý ustanovenie o časovej pôsobnosti Obchodného zákonníka odkazuje.

Základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) a námietka svojvoľného a protirečivého hodnotenia dôkazu

Z predložených listinných dôkazov, ako aj z obsahu odôvodnení rozsudkov okresného súdu a odvolacieho súdu ústavný súd považoval za preukázané, že výpoveď svedkyne obsahovala skutkové okolnosti, ktoré v súhrne potvrdzovali, že k odovzdaniu sporného hotela žalovanej došlo; tieto skutkové zistenia však boli súdom prvého stupňa a odvolacím súdom vyhodnotené tak, že k odovzdaniu hotela nedošlo, a preto bolo potrebné v konaní o náhradu škody použiť ako právny základ Občiansky zákonník (§ 415 a § 420).

V odôvodnení oboch rozsudkov však niet žiadneho argumentu, z akého dôvodu všeobecné súdy neuverili tejto svedkyňi, ktorá vypovedala v pozícii štatutárneho orgánu pobočky žalovanej a zodpovedala za všetky úkony tejto pobočky; navyše, jej výpoveď bola podporená aj odkazom na zápisnicu o odovzdaní hotela. Podľa názoru ústavného súdu táto protirečivosť vyhodnotenia svedeckej výpovede s obsahom tejto výpovede dosahuje taký stupeň svojvoľnosti, ktorý má z hľadiska ochrany základného práva na súdnu ochranu už ústavný význam.

Ústavný súd zásadne nie je oprávnený ani povinný posudzovať spôsob hodnotenia dôkazov vykonaných všeobecnými súdmi. Toto obmedzenie však nie je, ako to vyplýva z judikatúry ústavného súdu, absolútne.

Sám odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že právnym základom rozhodnutia vo veci by bol Hospodársky zákonník alebo Obchodný zákonník, a nie Občiansky zákonník, len ak by sa preukázalo, že došlo k odovzdaniu hotela.

Z toho jeho záveru teda vyplýva, že protirečivé a svojvoľné vyhodnotenie výpovede svedkyne obomi všeobecnými súdmi viedlo k tomu, že tieto súdy prijali právne závery v spore o náhradu škody v rozpore s právnym základom zmluvných vzťahov založených medzi sťažovateľkou a žalovanou 2. decembra 1991 uzavretím záložnej zmluvy podľa Hospodárskeho zákonníka. Zároveň všeobecné súdy takto nevzali do úvahy prechodné ustanovenia Obchodného zákonníka (§ 763 ods. 1 v spojení s § 772 bodom 3), predovšetkým jednoznačné určenie časovej pôsobnosti Obchodného zákonníka vo vzťahu k zrušenému Hospodárskemu zákonníku.

Vyhodnotenie postupu a napadnutého rozsudku odvolacieho súdu z hľadiska namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru)

Ústavný súd dospel k právnemu záveru, podľa ktorého odvolací súd v posudzovanej veci (aj v spojitosti s rozsudkom súdu prvého stupňa) vychádzal z takého právneho základu vo veci samej (Občiansky zákonník), ktorý bol v rozpore s právnym základom zmluvných vzťahov vzniknutých medzi účastníkmi konania na základe záložnej zmluvy uzavretej podľa Hospodárskeho zákonníka, ako aj v rozpore s ustanovením o časovej pôsobnosti Obchodného zákonníka, ktorým došlo k zrušeniu Hospodárskeho zákonníka (§ 772 bod 3 a § 763 ods. 1).

Tento nesprávne vytvorený právny základ na rozhodovanie vo veci samej bol podmienený protirečivým a svojvoľným hodnotením takého dôkazu, ktorý mal nezastupiteľný význam pre vytvorenie skutkového základu na rozhodnutie vo veci samej.

Takýto postup a rozhodnutie odvolacieho súdu podľa názoru ústavného súdu preto treba považovať za porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a zároveň aj čl. 6 ods. 1 dohovoru.

K ďalším námietkam porušenia základného práva na súdnu ochranu, práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru), základného práva vlastníť podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu

Vzhľadom na vyššie uvedené závery ústavný súd už nepovažoval za potrebné rozhodovať o ďalších namietaných porušeníach obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Tieto ďalšie tvrdenia o porušení základného práva na súdnu ochranu by podľa názoru ústavného súdu žiadnym

	<p>spôsobom neovplyvnili výroky tohto nálezu.</p> <p>Keďže ústavný súd dospel k záveru, že krajský súd napadnutým rozsudkom porušil základné právo sťažovateľky na súdnu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), ktorý zároveň zrušil, vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu zastáva názor, že sa tým po vrátení veci na ďalšie konanie otvára priestor na to, aby sa krajský súd sám vyrovnal s ochranou označených práv hmotného charakteru.</p> <p>Ústavný súd preto sťažnosti v časti, v ktorej sa sťažovateľka domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, nevyhovel, uprednostňujúc právomoc všeobecného súdu na ochranu subjektívnych hmotných práv účastníkov konania pred ochranou v konaní pred ústavným súdom, t. j. zásadu minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom krajského súdu v namietanom konaní a jeho rozsudkom porušené boli.</u></p> <p><u>Rozsudok krajského súdu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd SR: II. ÚS 210/08, IV. ÚS 136/2010, IV. ÚS 302/2010</p>

Nálezy – priet'ahy v konaní:

<p>spisová značka</p>	<p>IV. ÚS 448/2013</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Ludmila Gajdošíková</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – vyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>12. decembra 2013</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľka (obchodná spoločnosť) namietala porušenie označených práv postupom krajského súdu v konaní o ochrane obchodného mena a ochrane proti nekalej súťaži, ktoré začalo v roku 2003.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>1. Predmetom konania pred okresným súdom je rozhodovanie o žalobe o ochranu obchodného mena a ochranu proti nekalej súťaži. Predseda krajského súdu sa nevyjadril, či vec považuje za právne alebo fakticky zložitú.</p> <p>Podľa názoru ústavného súdu ide o vec, ktorá tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov a po právnej stránke nie je zložitá. Pokiaľ ide o faktickú zložitú, napriek nevyhnutnosti dokazovania svedeckými výpoveďami a zabezpečením listinných dôkazov nemožno považovať vec za natoľko zložitú, aby ňou bolo možné odôvodniť doterajšiu dĺžku konania krajského súdu (desať rokov) bez prijatia rozhodnutia vo veci samej.</p> <p>2. Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd zastáva názor, že správanie sťažovateľky v doterajšom priebehu konania v zásade nemalo negatívny vplyv na jeho doterajšiu dĺžku.</p> <p>3. Tretím kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či v označenom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, bol postup krajského súdu v napadnutom konaní, ktoré začalo 4. novembra 2003.</p> <p>Je z ústavnoprávneho hľadiska neprijateľné, aby právna neistota v konaní</p>

	<p>pred všeobecným súdom nebola odstránená ani po 10 rokoch od jeho začatia, a preto, vychádzajúc predovšetkým zo samotnej doterajšej dĺžky konania, ale aj z jeho doterajšieho priebehu a obdobia nečinnosti v rokoch 2005 – 2010 aj v rokoch 2010 – 2013, uzavrel, že v namietanom konaní vedenom krajským bolo porušené základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom krajského súdu v namietanom konaní porušené boli.</u></p> <p><u>Krajskému súdu prikazuje, aby v namietanom konaní konal bez zbytočných prieťahov.</u></p> <p><u>Sťažovateľke priznáva finančné zadostučinenie v sume 8 000 €.</u></p>
<p> Použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov</p>	<p>***</p>

<p>spisová značka</p>	<p>IV. ÚS 480/2013</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Ladislav Orosz</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – vyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>12. decembra 2013</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľ namietal porušenie označeného práva postupom okresného súdu v konaní o úprave rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, ktoré začalo v roku 2008.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>1. V súvislosti s posudzovaním právnej a faktickej zložitosti veci ústavný súd konštatuje, že predmetom namietaného konania je rozhodovanie o úprave rodičovských práv a povinností k maloletým deťom.</p> <p>Obdobné spory tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej agendy okresných súdov, pričom k tejto problematike existuje v zásade ustálená judikatúra všeobecných súdov, a preto vec sťažovateľa ústavný súd nepovažuje z právneho hľadiska za zložitú.</p> <p>Obsah súdneho nepotvrďuje ani faktickú zložitú posudzovanej veci. Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru, že právnou ani skutkovou zložitou veci nemožno ospravedlňovať doterajšiu dĺžku napadnutého konania.</p> <p>2. Ústavný súd prihliadol najmä na skutočnosť, že sťažovateľ viackrát v krátkych časových intervaloch za sebou (v priebehu niekoľkých dní) podával návrhy, ktorými sa domáhal, aby okresný súd predbežným opatrením upravil rodičovské práva k maloletým deťom, bez toho, aby došlo k zmene podmienok, za ktorých okresný súd rozhodol o jeho prechádzajúcich návrhoch, pričom rozhodovanie o týchto návrhoch nepochybne spôsobilo predĺženie namietaného konania.</p> <p>Ústavný súd vzal tiež do úvahy skutočnosť, že sťažovateľ vzniesol proti viacerým zo zákonných sudcov konajúcich v jeho veci námietku zaujatosti, v dôsledku čoho došlo následne k zmenám zákonných sudcov, čo malo nepochybne negatívny vplyv na plynulosť priebehu namietaného konania.</p> <p>Uvedené správanie sťažovateľa ako účastníka konania síce nemôže ospravedlniť doterajšiu neprimeranú dĺžku namietaného konania, ale možno ho spolu so skutočnosťou, že sťažovateľ sa trikrát neustanovil na pojednávanie, na ktoré bol riadne predvolaný, primerane zohľadniť pri určovaní výšky finančného zadostučinenia.</p> <p>3. Zo súdneho spisu vyplýva, že v doterajšom priebehu namietaného konania došlo k obdobiam dlhodobejšej neodôvodnenej nečinnosti, ako aj k viacerým obdobiam krátkodobej nečinnosti okresného súdu.</p> <p>Rozhodujúce pochybenie okresného súdu však podľa názoru ústavného súdu spočíva v tom, že konanie ako celok je poznačené neefektívnou, resp. nesústredenou</p>

	<p>činnosťou súvisiacou s rozhodovaním o návrhoch sťažovateľa, ktorými sa domáhal predbežnej úpravy rodičovských práv a povinností, bez toho, aby konal vo veci samej. Takýto postup nesmeruje efektívne k odstráneniu stavu právnej neistoty účastníka konania, a preto nie je zlučiteľný so základným právom sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.</p> <p>Zohľadňujúc aj doterajšiu neprimeranú dĺžku namietaného konania najmä s poukazom na jeho predmet (úprava rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, pozn.), ústavný súd dospel k záveru, že v jeho doterajšom priebehu došlo k zbytočným prietahom, ktoré boli spôsobené jednak neodôvodnenou nečinnosťou okresného súdu, ale najmä jeho neefektívnou, resp. nesústreďenou činnosťou.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom okresného súdu v namietanom konaní porušené bolo.</u></p> <p><u>Okresnému súdu prikazuje, aby konal bez zbytočných prietahov.</u></p> <p><u>Sťažovateľovi priznáva finančné zadosťučinenie v sume 2 000 €.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠP a iných súdov	***

spisová značka	IV. ÚS 535/2013
sudca spravodajca	Ľudmila Gajdošiková
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	12. decembra 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľka namietala porušenie označených práv postupom okresného súdu v civilnom konaní, ktoré začalo v roku 2001.</p> <p>Sťažovateľka odôvodňuje porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu na tom základe, že vzhľadom na dĺžku konania nemožno ustáliť „existenciu a najmä hodnotu“ hnutelných vecí, ktoré vylúčila z vyporiadania BSM na pojednávaní 30. januára 2012, a tiež v súvislosti s prietahmi okresného súdu pri zisťovaní hodnoty prevádzky predajne kvetov, ktorú žalovaný stále prevádzkuje.</p>
ratio decidendi	<p>K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na predjednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru</p> <p>1. Pokiaľ ide o prvé kritérium, ktoré ústavný súd zohľadňuje pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základných práv, ústavný súd konštatuje, že predmetom namietaného konania je vyporiadanie BSM.</p> <p>Z hľadiska predmetu konania ide o bežnú agendu všeobecných súdov rozhodujúcich v občianskoprávných veciach. Z právneho hľadiska nejde o zložitú vec. Podľa názoru ústavného súdu je však predmetná vec skutkovo zložitá.</p> <p>V prerokúvanom prípade účastníci uplatnili pomerne rozsiahly počet vecí a iných majetkových hodnôt, vo vzťahu ku ktorým má okresný súd rozhodnúť, či patria do masy BSM, a následne uskutočniť vyporiadanie týchto hodnôt. Relevantnou skutkovou okolnosťou je aj relatívne malý konsenzus medzi účastníkmi konania o tom, ktorý majetok patrí do BSM, a tiež aká je hodnota jednotlivých majetkových zložiek.</p> <p>Na tomto základe bolo potrebné nariadiť znalecké dokazovanie – ustanovením štyroch znalcov, a tiež vykonať dokazovanie výzvami na štátne orgány (dopravný inšpektorát, daňový úrad) a iné inštitúcie (banky). Túto skutkovú zložitost' veci ústavný súd zohľadnil pri rozhodovaní o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia.</p> <p>2. Správanie sťažovateľky a žalovaného ústavný súd hodnotí v zásade ako súčinnosť. Napriek tomu sa v konaní vyskytli také okolnosti spočívajúce v správaní</p>

	<p>účastníkov konania, ktoré prispeli k doterajšej dĺžke konania.</p> <p>Je potrebné prihliadnuť napr. na to, že právni zástupcovia účastníkov zhodne navrhli odročiť pojednávania na účely mimosúdneho rokovania, prípadne rokovania o hnutel'ných veciach.</p> <p>Viacero pojednávanií bolo potrebné odročiť z dôvodu neprítomnosti žalovaného alebo jeho právneho zástupcu.</p> <p>V období od apríla 2012 do septembra 2012 okresný súd zisťoval zdravotný stav žalovaného. Žalovaný argumentoval, že sa nemôže zo zdravotných dôvodov zúčastniť pojednávania, napriek tomu trval na osobnej účasti na pojednávanií, hoci bol zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom.</p> <p>Správanie žalovaného nemožno vyhodnotiť na ťarchu sťažovateľky, rovnako tak ani na ťarchu okresného súdu. Uvedené okolnosti prispeli k doterajšej dĺžke konania, preto ich ústavný súd zohľadnil pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadost'učinení.</p> <p>3. V postupe okresného súdu sa vyskytli opakované obdobia nečinnosti. Odhliadnuc od týchto období, okresný súd vyvíjal priebežne úsilie zaobstarať podklady pre rozhodnutie vo veci, zabezpečoval súčinnosť účastníkov konania a pod., avšak jeho postup, najmä pri zabezpečovaní súčinnosti znalcov, vykazuje určité nedostatky.</p> <p>K doterajšej dĺžke konania nepochybne prispela aj opakovaná výmena zákonného sudcu (dvakrát). Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že preskúmané konanie okresného súdu je takmer v celom jeho priebehu poznačené predovšetkým nesústredenosťou a neefektívnosťou.</p> <p>O neefektívnosti postupu okresného súdu svedčí predovšetkým skutočnosť, že napadnuté konanie nebolo ani po viac ako 12 rokoch od jeho začiatku právoplatne skončené.</p> <p style="text-align: center;">K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu</p> <p>Podľa názoru ústavného súdu v danom prípade takáto situácia aj napriek relatívne značnej dĺžke konania dosiaľ nenastala. Vo vzťahu k určení hodnoty obchodného imania – prevádzky predajne kvetov – je ochranu vlastníckemu právu sťažovateľky povinný poskytnúť okresný súd v namietanom konaní.</p> <p>Ústavný súd takto uprednostňuje právomoc všeobecného súdu na ochranu subjektívnych hmotných práv účastníkov konania pred ochranou v konaní pred ústavným súdom. Ústavný súd v tejto súvislosti prihliadol aj na zásadu minimalizovania zásahov do právomoci iných orgánov verejnej moci, keďže nálezom, ktorým sa všeobecnému súdu prikáže konať v namietanom konaní bez zbytočných priet'ahov, sa vytvára tiež priestor na ochranu namietaného porušenia týchto práv v rámci sústavy všeobecných súdov.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v namietanom konaní porušené boli.</u></p> <p><u>Okresnému súdu prikazuje, aby konal bez zbytočných priet'ahov. Sťažovateľke priznáva finančné zadost'učinenie v sume 7 000 €.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESJP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd: III. ÚS 33/03, IV. ÚS 128/07, IV. ÚS 24/2010, I. ÚS 244/2011, IV. ÚS 495/2011</p>

<p>spisová značka</p>	<p style="text-align: center;">IV. ÚS 565/2013</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Ján Luby</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – vyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>12. decembra 2013</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>

skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie označených práv postupom okresného súdu v civilnom konaní v období po právoplatnosti nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 183/03 z 28. januára 2004.
ratio decidendi	<p>1. Predmetom posudzovaného konania pred okresným súdom je rozhodovanie o vzájomnom návrhu sťažovateľa v občianskoprávnej veci týkajúcej sa nárokov vyplývajúcich z podielového spoluvlastníctva účastníkov konania k nehnuteľnostiam (rodinný dom a pozemok).</p> <p>Ústavný súd v zhode s už vysloveným názorom v náleze sp. zn. III. ÚS 183/03 z 28. januára 2004, ako aj s názorom predsedu okresného súdu vo vyjadrení k sťažnosti nepovažuje vec za právne zložitú.</p> <p>Určitú mieru skutkovej zložitosti možno pripustiť, avšak na druhej strane touto okolnosťou nemožno ospravedlniť skutočnosť, že napadnuté konanie nebolo napriek nálezu ústavného súdu z 28. januára 2004, ktorým už bolo vyslovené porušenie označených práv sťažovateľa, dosiaľ právoplatne skončené.</p> <p>2. Ústavný súd konštatuje, že v období po právoplatnosti nález sp. zn. III. ÚS 183/03 z 28. januára 2004 nezistil na strane sťažovateľa také skutočnosti, ktoré by významným spôsobom ovplyvnili doterajšiu dĺžku napadnutého konania.</p> <p>Pokiaľ predseda okresného súdu v súvislosti s predĺžením konania poukazuje na procesné úkony realizované účastníkmi konania (napr. návrhy na nariadenie predbežných opatrení, priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov, ustanovenie zástupcov z radov advokátov, vstup ďalších účastníkov do konania a pod.), ústavný súd poznamenáva, že ide o štandardný a legitímny postup v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku, ktorý má za následok predĺženie konania, avšak ho nemožno pripísať na ťarchu sťažovateľa, ale ani na ťarchu okresného súdu.</p> <p>3. V období priebehu konania od 7. augusta 2003 do 22. decembra 2005 postupoval okresný súd podľa názoru ústavného súdu neefektívne.</p> <p>V uvedenom období sa okresný súd zaoberal iba rozhodovaním o návrhu sťažovateľa na vydanie predbežného opatrenia, pričom až uznesením krajského súdu z 22. decembra 2005, teda asi po jeden a pol roku, bolo o predmetnom návrhu definitívne rozhodnuté v prospech sťažovateľa.</p> <p>Hodnotiac uvedené obdobie a berúc do úvahy aj celý doterajší priebeh napadnutého konania, ústavný súd konštatuje, že nečinnosťou a neefektívnym postupom okresného súdu v namietanom konaní v období po právoplatnosti nález sp. zn. III. ÚS 183/03 z 28. januára 2004 došlo k zbytočným priesťahom, a tým aj k porušeniu sťažovateľom označených práv.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v namietanom konaní v období po právoplatnosti nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 183/03 z 28. januára 2004 porušené boli.</u></p> <p><u>Okresnému súdu prikazuje, aby konal bez zbytočných priesťahov.</u> <u>Sťažovateľovi priznáva finančné zadost'učinenie v sume 3 000 €</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEF a iných súdov	Ústavný súd: III. ÚS 183/03

spisová značka	IV. ÚS 566/2013
sudca spravodajca	Ján Luby
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	12. decembra 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka (obchodná spoločnosť) namietala porušenie označených práv postupom okresného súdu v konaní o zaplatenie peňažnej sumy, ktoré začalo v roku 2012.

ratio decidendi	<p>1. Predmetom preskúmaného konania je rozhodovanie o nároku sťažovateľky na úhradu splátok za pripojenie na internet na základe spotrebiteľskej zmluvy uzatvorenej s odporcom. Podľa názoru ústavného súdu takéto spory tvoria bežnú súčasť rozhodovacej agendy všeobecných súdov a v zásade ich nemožno považovať za právne ani skutkovo zložité.</p> <p>Metodika a postup rozhodovania v týchto veciach je obsiahnutá v stabilizovanej a pomerne rozsiahlej judikatúre všeobecných súdov. Obdobne ústavný súd hodnotí aj sťažnosťou napadnuté konanie, konštatujúc, že jeho doterajší priebeh nemožno pripísať na vrub zložitosti prerokúvanej veci.</p> <p>Napokon ústavný súd poukazuje na to, že ani okresný súd vo svojom vyjadrení k sťažnosti neargumentoval tým, že by napadnuté konanie vykazovalo znaky skutkovej alebo právnej zložitosti.</p> <p>2. Ústavný súd nezistil také skutočnosti, ktoré by bolo potrebné pripísať na jej ťarchu v súvislosti s dĺžkou napadnutého konania.</p> <p>O aktívnom prístupe sťažovateľky v súvislosti s domáhaním sa svojho práva svedčí aj skutočnosť, že na okresnom súde uplatnila sťažnosť na prieťahy v napadnutom konaní a následne na krajskom súde aj žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti.</p> <p>3. Ústavný súd po oboznámení sa s doterajším priebehom napadnutého konania zistil, že okresný súd okrem nariadenia pojednávania po viac ako jeden a pol roku od začiatku konania v merite veci nevykonal žiadny procesný úkon.</p> <p>Táto skutočnosť podľa názoru ústavného súdu sama osebe svedčí o tom, že napadnuté konanie je poznačené nečinnosťou takej intenzity, ktorá vykazuje znaky zbytočných prieťahov, a preto v jej dôsledku došlo aj k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu porušené boli.</u></p> <p><u>Okresnému súde prikazuje, aby konal bez zbytočných prieťahov.</u></p> <p><u>Sťažovateľke priznáva finančné zadost'učinenie v sume 600 €.</u></p>
 použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	IV. ÚS 576/2013
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	12. decembra 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovatelia namietali porušenie označených práv postupom okresného súdu v konaní o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, ktoré začalo v roku 2008.
ratio decidendi	<p>1. Ústavný súd konštatuje, že predmetom namietaného konania bolo rozhodovanie o úprave rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Obdobné spory tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej agendy okresných súdov, pričom k tejto problematike existuje v zásade ustálená judikatúra všeobecných súdov, a preto vec sťažovateľov ústavný súd nepovažuje z právneho hľadiska za zložitú.</p> <p>Obsah súdneho spisu ä nepotvrďuje ani faktickú zložitost' posudzovanej veci. Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru, že právnou ani skutkovou zložitost'ou veci nemožno ospravedlňovať doterajšiu dĺžku napadnutého konania. Ústavný súd zároveň konštatuje, že z hľadiska povahy veci (úprava rodičovských práv a povinností k deťom) ide o konanie, ku ktorému musia všeobecné súdy pristupovať s osobitnou starostlivosťou.</p>

	<p>2. Pri hodnotení namietaného konania z hľadiska ďalšieho štandardne uplatňovaného kritéria, teda správania sťažovateľov ako účastníkov namietaného konania, ústavný súd nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na ich ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v napadnutom konaní k zbytočným prieťahom.</p> <p>3. Zohľadňujúc aj doterajšiu neprimeranú dĺžku namietaného konania najmä s poukazom na jeho predmet (úprava rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, pozn.), ústavný súd dospel k záveru, že v jeho doterajšom priebehu došlo k zbytočným prieťahom, ktoré boli spôsobené jednak neodôvodnenou nečinnosťou okresného súdu, ale najmä jeho neefektívnou, resp. nesústreďenou činnosťou.</p> <p>Na tomto základe ústavný súd rozhodol, že postupom okresného súdu v namietanom konaní bolo porušené základné právo sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj ich právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v namietanom konaní porušené boli.</u></p> <p><u>Sťažovateľom priznáva finančné zadost'učinenie každému v sume po 2 000 €.</u> <u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESĽP a iných súdov</p>	<p>***</p>

<p>spisová značka</p>	<p>IV. ÚS 563/2013</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Ján Luby</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – vyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>18. decembra 2013</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľ namietal porušenie označených práv postupom okresného súdu v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré začalo v roku 2009.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>1. Predmetom napadnutého konania bolo rozhodovanie o vydaní bezdôvodného obohatenia, ktoré mal sťažovateľ podľa názoru navrhovateľov získať tým, že bez akejkoľvek náhrady a právneho dôvodu neoprávnene užíval ich rodinný dom a príľahlé pozemky.</p> <p>Posudzovaná vec patrí po právnej stránke k štandardnej rozhodovacej agende všeobecných súdov a podľa názoru ústavného súdu nie je ani skutkovo zložitá.</p> <p>Argument, na ktorý vo svojom vyjadrení k sťažnosti poukázala predsedníčka okresného súdu, že „<i>ide o spor skutkovo náročnejší</i>“ s tým, že v spore je potrebné „<i>ako predbežnú otázku riešiť vlastnícky vzťah k predmetnej nehnuteľnosti</i>“, nemohol ústavný súd akceptovať, pretože okresný súd otázku vlastníctva predmetnej nehnuteľnosti v priebehu napadnutého konania neriešil.</p> <p>2. Ústavný súd konštatuje, že na strane sťažovateľa nezistil také skutočnosti, ktoré by významným spôsobom ovplyvnili dĺžku napadnutého konania.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v napadnutom konaní a zistil, že v doterajšom takmer 4,5-ročnom priebehu bol okresný súd opakovane nečinný.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v namietanom konaní porušené boli.</u></p> <p><u>Sťažovateľovi priznáva finančné zadost'učinenie v sume 1 500 €.</u></p>

použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	***
--	-----

spisová značka	IV. ÚS 625/2013
sudca spravodajca	Ján Luby
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	10. januára 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka namietala porušenie označeného práva postupom okresného súdu v konaní o náhradu škody na zdraví, náhradu vecnej škody, náhradu nákladov spojených s liečením a náhradu straty na zárobku, ktoré začalo v roku 2004.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitost' veci, zo sťažnosti, ako aj z vyžiadaného súdneho spisu vyplýva, že predmetom napadnutého konania je rozhodovanie o sťažovateľkou uplatnených nárokoch (odškodnenie za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia vrátane ich mimoriadneho zvýšenia, náhrada vecnej škody, náhrada za stratu na zárobku počas práceneschopnosti a náhrada nákladov spojených s liečením) vyplývajúcich z úrazu, ktorý utrpela na spoločenskom podujatí.</p> <p>Vec nie je právne zložitá, o čom svedčí dostatok stabilizovanej judikatúry všeobecných súdov aplikovateľnej aj na daný prípad. Ústavný súd pripúšťa určitú mieru faktickej zložitosti veci, ktorá vyplýva z nutnosti vykonania pomerne náročného znaleckého dokazovania. Uvedená skutočnosť však podľa názoru ústavného súdu nemôže okresný súd zbaviť zodpovednosti za stav, v akom sa napadnuté konanie nachádza v čase meritórneho prerokovania sťažnosti.</p> <p>2. Čo sa týka správania sťažovateľky ako účastníčky napadnutého konania v procesnom postavení navrhovateľky, ústavný súd pripúšťa jej určitý podiel na spomalení priebehu konania najmä v súvislosti s nedostatočnou súčinnosťou so znalcom pri vypracovávaní znaleckého posudku.</p> <p>Sťažovateľka ustanovenému znalcovi nepredložila v potrebnom rozsahu všetky ním požadované doklady zo zdravotnej dokumentácie nevyhnutné na vypracovanie znaleckého posudku, čo ovplyvnilo nedodržanie určenej lehoty na predloženie znaleckého posudku okresnému súdu.</p> <p>3. Ústavný súd v ďalšom priebehu napadnutého konania zistil jedno obdobie dlhodobejšej nečinnosti okresného súdu, a to od 18. septembra 2007 (uskutočnené pojednávanie) do 30. novembra 2008 (okresný súd nariadil znalecké dokazovanie).</p> <p>Okrem uvedeného bolo však napadnuté konanie poznačené neefektívnosťou a nesústredenosťou, a to predovšetkým v súvislosti s nariadeným znaleckým dokazovaním.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom okresného súdu v namietanom konaní porušené bolo.</u></p> <p><u>Okresnému súdu prikazuje, aby konal bez zbytočných priet'ahov.</u></p> <p><u>Sťažovateľke priznáva finančné zadost'učinenie v sume 4 500 €.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	***

spisová značka	IV. ÚS 564/2013
sudca spravodajca	Ján Luby
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené

dátum rozhodnutia	10. januára 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka (obchodná spoločnosť) namietala porušenie označených práv postupom okresného súdu v obchodnoprávnom konaní, ktoré začalo v roku 2009.
ratio decidendi	<p>1. Ústavný súd konštatuje, že spory o úhradu pohľadávky (v danom prípade ide o vrátenie provízie vyplatenej na základe zmluvy o obchodnom zastúpení pri sprostredkovaní poistenia z 1. septembra 2007, uzavretej podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka) tvoria bežnú časť rozhodovacej agendy všeobecných súdov a v zásade ich nemožno považovať za právne ani skutkovo zložité.</p> <p>Obdobne ústavný súd hodnotí aj sťažnosťou napadnuté konanie a poukazuje na to, že ani okresný súd vo svojom vyjadrení k sťažnosti na skutkovú ani právnu zložitosť veci nepoukázal.</p> <p>2. Ústavný súd nezistil také skutočnosti, ktoré by bolo potrebné pripísať na jej ťarchu v spojitosti s doterajšou dĺžkou napadnutého konania.</p> <p>3. Ústavný súd zistil, že okresný súd nariadil prvé pojednávanie vo veci až po viac ako dvoch rokoch od doručenia návrhu na začatie konania. Ústavný súd ďalej zistil, že okresný súd nariadil 20. mája 2011 (pojednávanie nariadené na tento deň sa neuskutočnilo) ďalší termín pojednávania až na 22. jún 2012, teda po viac ako roku od tohto dátumu, a nasledujúce pojednávanie bolo nariadené na 21. jún 2013, teda opätovne až po roku od predchádzajúceho pojednávania, ktoré sa neuskutočnilo.</p> <p>Uvedené skutočnosti je podľa názoru ústavného súdu potrebné vyhodnotiť ako nečinnosť okresného súdu v napadnutom konaní.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu porušené boli.</u></p> <p><u>Okresnému súdu prikazuje, aby konal bez zbytočných prieťahov.</u></p> <p><u>Sťažovateľke priznáva finančné zadosťučinenie v sume 2 000 €.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	***

spisová značka	IV. ÚS 551/2013
sudca spravodajca	Ľudmila Gajdošíková
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	30. januára 2014
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovatelia namietali porušenie označených práv postupom okresného súdu v exekučnom konaní, ktoré začalo v roku 1996.
ratio decidendi	<p>1. Predmetom namietaného exekučného konania vedeného okresným súdom je vymoženie sumy 33 193,62 € na základe rozsudku z júna 1995 (dátum vyznačenia právoplatnosti na rozsudku je august 1995), ktorý je exekučným titulom dosiaľ prebiehajúceho exekučného konania, ktoré začalo v roku 1994 a v ktorom sťažovatelia sú v procesnom postavení povinných.</p> <p>Podľa názoru ústavného súdu ide o vec, ktorá tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov a nevykazuje znaky právnej zložitosti.</p> <p>Ústavný súd konštatuje, že vec vykazuje znaky skutkovej zložitosti (vzhľadom na potrebu znaleckého dokazovania a súvislosť s inými súvisiacimi konaniami a postupmi orgánov verejnej moci), avšak podľa jeho názoru nijaké skutočnosti nemôžu ospravedlniť doterajšiu dĺžku namietaného konania okresného súdu (takmer sedemnásť rokov) napriek tomu, že vec je aj podľa vyjadrenia okresného súdu skutkovo zložitá.</p> <p>2. Ústavný súd zastáva názor, že správanie sťažovateľov ako povinných v napadnutom konaní prispelo čiastočne k doterajšej dĺžke namietaného konania</p>

	<p>vzhľadom na intenzitu využívania procesných prostriedkov, hoci sú/boli na ich využitie oprávnení.</p> <p>3. Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou dospel k záveru, že je z ústavnoprávneho hľadiska neprijateľné, aby právna neistota v konaní pred všeobecným súdom nebola odstránená ani po takmer 17 rokoch od jeho začatia.</p> <p>Preto, vychádzajúc predovšetkým zo samotnej doterajšej dĺžky namietaného konania, ktorá bola spôsobená pochybením okresného súdu v pôvodnom konaní pri doručovaní exekučného titulu, ako aj z jeho celkovo neefektívnej činnosti, uzavrel, že v namietanom exekučnom konaní vedenom okresným súdom bolo porušené základné právo sťažovateľov na prerokovanie ich vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na pojednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľov na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na pojednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v namietanom konaní porušené boli.</u></p> <p><u>Okresnému súdu prikazuje, aby konal bez zbytočných prieťahov.</u> <u>Sťažovateľovi priznáva finančné zadost'učinenie v sume 8 500 €.</u> <u>Sťažovateľke priznáva finančné zadost'učinenie v sume 3 500 €.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov</p>	<p>***</p>

Spracoval: JUDr. Gabriela Lacková

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.